

Handläggare
Liselott Hedman
Telefon: 08-508 228 89

Till
Telefonplans förskolor

Verksamhetsplan 2019 för Telefonplans förskolor

Förslag till beslut

Telefonplans förskolor

08-50822889
08-50800000
liselott.hedman@stockholm.se
stockholm.se

Innehållsförteckning

Inledning	3
1. En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla	7
1.1 I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskkunskaper är kort.....	7
1.3. I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige.....	7
2. En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt	14
2.4. Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring	14
2.5. Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö.....	15
3. En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden.....	16
3.1. Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser	16
3.2. Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna.....	17
Uppföljning av ekonomi	19
Resursanvändning.....	19
Budget 2019	19
Övrigt	20

Inledning

Inledning

Förskolorna **Mikrofonen, Skogsglántan, Luren, Paletten, Smeden och Timotejen** är förskolorna som ingår i enheten Telefonplans förskolor. Mikrofonen och Skogsglántan tillkom i januari 2019. Detta innebär att vi är en ny enhet och att vi under verksamhetsåret 2019 kommer att utarbeta och arbeta för en gemensam grund att stå på. Denna verksamhetsplan är en del i detta då det är genom verksamhetsplanens mål, resultat och arbetssätt konkretiseras. Under våren kommer vi att arbeta för en gemensam förståelse och samsyn i hela enheten.

Enhetens verksamhetsidé

Verksamhetsidén innebär att vi är medforskande pedagoger som bedriver undervisning och har ett utforskande arbetssätt där vi lägger stor vikt vid barns nyfikenhet, delaktighet och inflytande. Genom att barnens lek, kommunikativa och skapande förmågor tas tillvara och uppmuntras utvecklas barnens språk, fantasi och skaparkraft. Barnens identitet, självkänsla och empatiska förmåga stärks genom att vi ser och bekräftar varje barn utifrån deras egna förutsättningar och att verksamheten styrs av barnens intressen och behov.

Vi arbetar med hållbar utveckling som ett övergripande och gemensamt fokusområde i hela enheten. Detta för att verka för likvärdighet inom vår förskoleenhet men också för att verka för en gemensam och hållbar framtid. Enhetens förskolor arbetar med ”sommaruppgifter” i syfte att ge barn, pedagoger och enheten något gemensamt att förhålla sig till och som ett sätt att tillsammans starta upp vårt gemensamma fokusområde. Sommaruppgiften bidrar till delaktighet och inflytande för samtliga barn och familjer. Genom detta arbete synliggörs vår gemensamma värdegrund vilket skapar en god gemenskap och en VI-känsla inom hela förskoleenheten.

Stadens vision -2040 "Ett Stockholm för alla".

Stadsdelens värdegrund

Hägersten-Liljeholmens värdegrund utgår ifrån våra olika uppdrag och ska implementeras i samtliga verksamheter. Vårt arbets- och förhållningssätt ska utformas utifrån den gemensamma värdegrunden:

- Alla människor har lika värde
- Brukaren i centrum
- Utveckling genom delaktighet och ansvar

Utifrån Stadens och stadsdelens vision och värdegrund har enheten utformat en gemensam plattform:

Enhetens vision: *En likvärdig förskola i världsklass för alla barn i Telefonplan!*

Enhetens värdegrund: *På våra förskolor ska alla känna sig **delaktiga** och ha **inflytande** över sin vardag. **Trygghet, glädje** och ett **utforskande** arbetssätt skapar lust att **leka** och **lära**. Genom **likabehandling** ser vi alla människors lika värde och möjliggör att alla får vara sitt bästa jag varje dag. Vi verkar tillsammans för en **hållbar utveckling!***

Enhetens organisation

Avdelningschef är övergripande ansvarig för stadsdelens samtliga förskolor.

Enhetens organisation består av förskolechef, två biträdande förskolechefer, administratör och IKT pedagog som utgör en ledningsgrupp. Syftet med ledningsgruppen är att stödja medarbetarna så att de kan fullgöra sitt uppdrag enligt styrdokumentet.

Förskolechef. Verksamhetsansvarig förskolechef har det övergripande ansvaret för att läroplanen och riktlinjer för förskolan följs, ansvar för verksamhet, budget, personal, och arbetsmiljöfrågor samt planerar, leder och utvecklar verksamheten tillsammans med biträdande förskolechef resursgruppen och medarbetarna. Ansvaret innebär även att ha fokus på uppföljning och resultat så att alla verksamheter ges möjlighet att leva upp till rådande riktlinjer för vår vision inom förskolan.

Biträdande förskolechefer biträder förskolechefen inom det pedagogiska ledarskapet, arbetsmiljö, lokalfrågor, personalärenden mm. Planerar, leder och utvecklar verksamheten tillsammans med förskolechefen, resursgruppen och medarbetarna. Ansvaret innebär även att ha fokus på uppföljning och resultat så att alla verksamheter ges möjlighet att leva upp till rådande riktlinjer för vår vision och värdegrund samt våra styrdokument inom förskolan.

Administratören bistår förskolechef och biträdande förskolechefer med allt administrativt arbete. Ser över vikariebehov på varje förskola, ansvarar för beställningar av förbrukningsmaterial, personalrapportering och fakturering mm.

IKT pedagog är ansvarig för införandet av nya skolplattformen samt enhetens IKT grupp som består av två pedagoger på varje förskola. Gruppen ansvarar för att utbilda och stötta pedagoger och vårdnadshavare i frågor som rör skolplattformen. IKT pedagogen arbetar med ett övergripande ansvar för enhetens IT frågor samt utveckling av de digitala lärmiljöerna. IKT pedagogen arbetar tillsammans med förskolechef, resursgrupp och medarbetare i syfte att höja kvalitén och våra digitala lärmiljöer och arbetssätt inom IKT i förskolan.

Inflytande och delaktighet Vi lägger mycket stor vikt vid delaktighet och inflytande från både barn, pedagoger och vårdnadshavare. Våra möten skall bilda en röd tråd där det tydligt framgår vilket syfte och innehåll de olika mötena har. Enhetens organisation och mötesstruktur bygger på att skapa tillfällen att träffas i olika forum där vi skapar förutsättningar för delaktighet, uppföljning och analys av genomförande. Förskolechef, biträdande förskolechef samt pedagogisk utvecklingsledare deltar på dessa möten. Förskolechef och biträdande förskolechef möter samtliga medarbetare i medarbetarsamtal, lönesamtal och arbetslagssamtal varje år.

Antal medarbetare uppgår till 111 varav 35 förskollärare och 75 barnskötare samt 6 kockar.

Samordningsgruppen består av pedagoger med fokus på samordning och organisationsfrågor. Det finns en alternativt två ansvariga på varje förskola och de träffar förskolechef, biträdande förskolechefer och administratör en gång i månaden. Syftet med samordningsgruppen är att vara en länk mellan ledning och verksamhet för att skapa delaktighet och inflytande. Den som är samordnare ansvarar för att lyfta frågor vidare till ledning samt ge information vid planerade möten.

Utvecklingsgruppen består av förskollärare med fokus på pedagogiska utvecklingsfrågor samt likabehandlingsarbetet. Det finns en alternativt två ansvariga på varje förskola och de träffar förskolechef, biträdande förskolechefer en gång i månaden. De ansvarar för att rätt frågor tas upp på lokal utvecklingsgrupp/ lärarforum med de övriga barngruppsansvariga

förskolleärarna på förskolan en gång i veckan. Gruppen är ett stöd i det praktiska genomförandet för medarbetarna vad gäller uppfyllelsen av våra åtaganden. Syftet med gruppen är att utveckla och höja den pedagogiska kvaliteten med fokus på undervisning, utvärdering och utveckling utifrån verksamhetsplanen, plan mot diskriminering och kränkande behandling samt vår vision och värdegrund samt för en likvärdighet inom enheten. Den som är lokal utvecklingsledare ansvarar för att lyfta frågor vidare till ledning samt ge information vid planerade möten.

Teammöten har alla arbetslag minst en gång per månad där den ansvariga i utvecklingsgruppen och samordningsgruppen planerar dagordning och innehåll. Delaktighet och inflytande för samtliga medarbetare är i fokus. Frågor från medarbetare tas med till utvecklingsgruppen och samordningsgruppen. Syftet med teammöten är att prata om frågor som rör den enskilda förskolan och dess rutiner. Inför teammöten skriver alla pedagoger i SKA, vårt systematiska kvalitetsarbete. Detta är underlaget för innehållet på mötet.

Lokal utvecklingsgrupp/ Lärarforum är ett möte där alla förskollärare träffas för att ha pedagogiska diskussioner utifrån våra styrdokument och aktuell forskning. Förskolläraren har ett särskilt ansvar för barngruppen och dess utbildning som arbetslagen genomför gemensamt. Lärarforumets syfte ligger i att skapa förutsättningar för förskolläraren att fullgöra sitt ansvar och uppdrag. Fokus ska ligga på att lyfta och följa upp, samt leda det pedagogiska arbetet utifrån styrdokument, våra åtaganden och enhetens systematiska kvalitetsarbete som beskrivs i vårt pedagogiska år.

Utvecklingsgruppsansvarig ansvarar för dagordning och innehåll. Förskolechef, och biträdande förskolechefer deltar vid behov. En gång i månaden träffas alla förskollärare i hela enheten för ett gemensamt lärarforum i syfte att arbeta för en ökad likvärdighet på våra förskolor.

Barnhälsoteam (BHT) leds av specialpedagog som har regelbundna möten med förskolechef och biträdande förskolechefer varje månad. Syftet är att säkerställa att varje barn som är i behov av särskilt stöd får det stöd de behöver. Specialpedagog, förskolechef och biträdande förskolechef deltar.

Kris - brand och beredskapsmöte genomförs regelbundet. Det finns en ansvarig på varje förskola som tillsammans med biträdande förskolechefen deltar på möten två gånger per termin. Mötet leds av biträdande förskolechef.

Arbetsplatsträffar (APT) genomförs varje månad. Mötena innehåller information, olika pedagogiska forum och arbetsmiljöfrågor. Gemensamma beslut kan fattas i samverkan under mötet. Förskolechef och biträdande förskolechef håller i mötet och ansvarar för dagordning samt protokoll.

Enskild pedagogisk utvecklingstid för förskollärare är avdraget från schemat.

Arbetslagsreflektion sker regelbundet. Fokus på dessa möten är de projekt arbetslagen arbetar med tillsammans med barnen och hur de ska komma vidare i dessa. Vi arbetar utifrån dokumentet SKA i vilket vi synliggör våra observationer, barnens lärprocesser, såväl enskilda som i grupp och våra reflektioner och analyser av dessa.

Undervisning som begrepp lyfter vi kontinuerligt i arbetslagen. Förskolläraren ansvarar tillsammans med arbetslaget för att alla barn i vår enhet får en likvärdig, lustfylld och utifrån deras intressen och behov utformad undervisning. Vi definierar undervisning med att vi

arbetar målstyrt. Vi följer kontinuerligt upp vårt målstyrda arbete i vårt systematiska kvalitetsarbete.

Systematiskt kvalitetsarbete Vi har utarbetat ett material som vi kallar **SKA** (systematiskt kvalitetsarbete). Det bygger på att alla pedagoger i enheten ska känna till när och vad som ska göras vid olika tillfällen under läsåret. Det ska vara ett enkelt och systematiskt material som ska hjälpa arbetslagen att utveckla och utvärdera det arbete de gör under läsåret. Pedagogisk utvecklingsledare följer kontinuerligt upp att förskolläraren och arbetslaget arbetar målstyrt. SKA är uppbyggd genom att varje arbetslag formulerar en verksamhetsnära projektplan där den aktuella barngruppens behov och intressen är i fokus. Projektplanen skrivs utifrån enhetens fokusområde och verksamhetsplan och aktuell barngrupps behov och intressen.

I slutet av varje termin görs en utvärdering av läsårets arbete. Resultatet sammanställs och analyseras. Analysen ligger till grund för kommande läsårs förbättrings- och utvecklingsarbete. Förutom egna utvärderingsmallar används ett självskattningsformulär (indikatorer) från Stockholms stad. Vi kan tydligt se var styrkorna och utvecklingsbehoven i det pedagogiska arbetet finns, vilket ger ett bra stöd i vårt kvalitetsarbete. Ansvarig för sammanställning av enhetens resultat är förskolechef och pedagogiska utvecklingsledaren.

Barnens deltagande och inflytande i kvalitetsarbetet sker genom observationer, egna val, projektarbeten, pedagogisk dokumentation samt genom samtal/ intervjuer i grupp eller enskilt. Förskolorna har olika forum där synpunkter från barnen lyssnas in. Frågor om verksamheten diskuteras på dessa möten och barnen får möjlighet att påverka sin vardag och vissa beslut i verksamheten.

Föräldrasamverkan är en viktig förutsättning för att vi ska nå goda resultat i vårt arbete. Resultatet av brukarundersökning 2018 visade och identifierade förskoleenhetens samlade styrkor och utvecklingsområden. Alla vårdnadshavare bjuds in till tre förskoleråd under läsåret, ett på hösten och två på våren. Förskolerådet är ett öppet forum vilket innebär att de vårdnadshavare som är intresserade är välkomna.

Starka områden i enheten bygger på resultatet från brukarundersökningen, medarbetarenkäten och från våra samtal med barnen samt resultat från medarbetarnas utvärdering och analys av sitt arbete mot de nationella målen. De visar bland annat att man som vårdnadshavare anser att det enskilda barnet uppmuntras till lek genom eget skapande och att man uppmuntras i att utveckla sina sociala förmågor på förskolan. Medarbetarenkäten visar att medarbetarna anser sig ha tydliga mål, vet vad som förväntas av dem och att förskolechefen ställer tydliga krav på dem.

Utvecklingsområden Vi kan se en stor vinst med att fortsätta arbeta med ett gemensamt huvudfokusområde för hela enheten och ha olika fördjupningsområden. För att understödja likvärdighet och kollegialt lärande inom enheten samt för att underlätta att dessa ska gå som en röd tråd genom alla verksamheter och pedagogiska forum

- Hållbar utveckling/Likabehandling/demokrati/barnkonventionen
- IKT
- Undervisningsbegreppet i förskolan

Viktiga styrdokument: Sveriges rikes lag, FN:s barnkonvention, Arbetsmiljölagen, Sekretesslagen, Socialtjänstlagen (SOL), Skollagen, Läroplan för förskolan (Lpfö98, rev, 2010), Stockholms stads Förskoleprogram, Stadsdelens mål och åtaganden, Verksamhetsplan

2018-2019, Projektplan 2018- 2019, Plan mot diskriminering och kränkande behandling 2018-2019.

Viktiga samarbetspartners: Stadsdelens förskoleavdelning och ekonomiavdelning, Feelgood företagshälsovård, Stockholms Universitet, socialtjänsten, barnhabiliteringen i Liljeholmen, BUP, talpedagog, BVC, biblioteket vid Telefonplan, grundskolorna inom Östra förskoleområdet.

Varje år genomförs en medarbetarenkät som är en viktig del av medarbetarskapet inom verksamheterna. **Åtgärder för utveckling i enheten** kommer att förutom ledarskapsfrågor, fokusera på samarbete, god arbetsmiljö, medledarskap, kollegialitet, delaktighet och respekt.

Verksamhetsplanen är bearbetad och tagen på vår planeringsdag den **14 januari 2019**.

KF:s inriktningsmål:

1. En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.1 I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskkunskaper är kort

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Antal tillhandahållna platser för feriejobb	350 st	9 000 st	Tertial

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.3. I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige

Nämndmål:

Alla barn i förskolan utvecklar sin förståelse för grundläggande demokratiska värden

Beskrivning

Alla barn, oavsett könstillhörighet, ges lika möjlighet att uttrycka tankar och åsikter och har på så sätt möjlighet till delaktighet och inflytande över sin vardag. Barnkonventionens intentioner är tydliga i verksamhetens utformning. Förskolans medarbetare använder pedagogisk dokumentation för att synliggöra och lyfta barnets perspektiv.

Förväntat resultat

Alla barn i de kommunala förskolorna kan utifrån sina förutsättningar påverka verksamheten och är delaktiga i att ta ansvar för miljön på förskolan.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel föräldrar som anser att de på ett enkelt sätt kan kommunicera digitalt med sitt barns förskola.			År

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
♀ Andelen föräldrar som anser att barnen på förskolan ges lika möjligheter att utvecklas oberoende av kön, etnisk tillhörighet, religion eller funktionsnedsättning.			År
♀ Föräldrarnas sammanfattande omdöme om förskolans arbete med normer och värden			År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förskoleavdelningen ska erbjuda skolplattformens redaktörer fortbildning om digital kommunikation.	2019-01-31	2019-12-31
Förskoleavdelningen ska inrätta en enhet för barn i behov av särskilt stöd.	2019-01-01	2019-12-31
Förskolorna ska utveckla användandet av skolplattformen till en kommunikationskanal med vårdnadshavare för att synliggöra barnets lärande.	2019-01-01	2019-12-31
Förskolorna ska utveckla sina arbetssätt med pedagogisk dokumentation där skolplattformen är ett av flera verktyg.	2019-01-01	2019-12-31

Enhetsmål:

Gruppen är en tillgång där varje barn har sin självklara plats, ges utrymme och blir lyssnad på.

Förväntat resultat

- Likabehandlingsplanerna följs upp, utvärderas, hålls aktuella och revideras utifrån barngruppernas specifika behov.
- Förskolan tillämpar ett demokratiskt arbetssätt där barnen aktivt deltar, och verksamheten bidrar till att barnen utvecklar förståelse för de grundläggande demokratiska värdena.
- Barnen kan utifrån sina förutsättningar ta ansvar för sina handlingar och för miljön på förskolan.

Arbetssätt

- Alla barn ges lika möjlighet att uttrycka tankar och åsikter och har på så sätt möjlighet till delaktighet och inflytande över sin vardag. Förskolans medarbetare använder pedagogisk dokumentation för att synliggöra och lyfta barnets perspektiv. Under verksamhetsåret så har hela enheten tagit ställning för att fokusera på och arbeta som en enhet och verka för att skapa en hållbar framtid tillsammans. Vi lyfter inom detta likabehandlingsarbetet som en viktig del och som en röd tråd i allt arbete vi gör tillsammans med barnen. Vi har en mycket tydlig systematik i vårt arbete med plan mot diskriminering och kränkande behandling. Vi lyfter vårt främjande och förebyggande arbete kontinuerligt i vårt systematiska arbete och på våra gemensamma forum. Alla våra förväntade resultat är kopplade till aktivt arbete. Våra verksamheter ska tillgodose varje barns och varje grups behov av trygghet genom att lyssna, iaktta och försöka förstå barns tankar, göranden och intressen. I verksamheten ansvarar alla pedagoger för att skapa en god kamratskap där öppenhet och respekt för allas lika värde samt olikheter råder. Alla pedagoger är genom sitt språk och sitt handlande goda förebilder och tillämpar ett demokratiskt arbetssätt och vägleder barnen i deras utveckling och upplevelser

av etiska värden och normer.

-Pedagogerna ansvarar för att alla barn kommer till tals och får uttrycka sina tankar och åsikter och att deras synpunkter tas tillvara. Barnen deltar i olika former av samarbete och beslutsfattanden som syftar till att utveckla förmågan att förstå och handla efter demokratiska principer. Dessa forum lägger grunden för en växande insikt i ett demokratiskt samhälle och ansvarstagande för sig själva och andra och för att de på sikt aktivt ska delta i samhällslivet. På våra förskolor uppmuntrar vi barnen att våga säga vad de tycker och stå för sina åsikter. I samlingar och andra aktiviteter får barnen möjlighet att uttrycka sina tankar, åsikter och bli lyssnade på. Barnen får också möjlighet att vara med och påverka sin dag på förskolan genom att vara med i beslut som berör dem själva. Skyddsombud och chefer utför alltid barnkonsekvensanalyser vid större verksamhetsförändringar.

-Barn lär sig socialt samspel genom leken. Barnen bjuder in varandra i leken, delar med sig, tröstar varandra, visar empati och utvecklar strategier för att kunna interagera med varandra. Pedagogernas ansvar är att erbjuda rika tillfällen till lek samt stöd och vägledning i dessa. För att motverka utvecklingen av stereotypa föreställningar utformas miljö och tillgång till material samt aktiviteter utifrån principen att bredda barnens möjligheter att utforska sin identitet i olika sammanhang. Vi lyfter kontinuerligt vikten av ett normkritiskt perspektiv i allt arbete vi gör för att motverka diskriminering och kränkande behandling.

Resursanvändning

Vi har en tydlig organisation som skapar möjlighet att ha möten med ett riktat innehåll. Lokal resursgrupp, samordningsgrupp och utvecklingsgrupp som har tydliga uppdrag på vardera förskola. FNs barnkonventions material - Lika och olika. Våra planer mot diskriminering och kränkande behandling. Systematiskt främjande och förebyggande arbete kring frågor om mänskliga rättigheter.

Basmiljödokument samt ett dokument om barnkonventionen.

Uppföljning

Arbetslaget följer upp våra förväntade resultat kontinuerligt genom reflektion i vårt systematiska kvalitetsarbete. Alla arbetslag skriver en projektplan och projektberättelse under verksamhetsåret utifrån verksamhetsplanen och den aktuella barngruppens behov och intressen. Det är ansvariga förskollärare som tillsammans med arbetslaget ansvarar för att arbetet utvärderas och utvecklas. Utvärdering görs vid terminssluten. Projektberättelserna ligger till grund för utvärderingen vid årsskiftet samt vid läsårets slut. Projektberättelsen är dessutom ett underlag för breven pedagogerna skriver till vårdnadshavarna en gång per månad. Vi analyserar brukarundersökningen, barnsamtalen och indikatorn noga inför varje terminsslut och gör de åtgärder som behövs för att utveckla verksamheten.

Utveckling

Vi fortsätter arbeta systematiskt i vårt SKA för att fördjupa och utveckla våra verksamheter. Vi kommer också implementera skolplattformen på samtliga förskolor i enheten under 2019.

Enhetsmål:

Våra förskolor har ett gott samarbete med vårdnadshavare, skola, socialtjänst, landsting och andra parter för att stödja barnets allsidiga utveckling och lärande i ett långsiktigt perspektiv

Förväntat resultat

- Alla barn och vårdnadshavare är trygga i våra verksamheter.
- Det dagliga bemötandet mellan barn, pedagog och vårdnadshavare är respektfullt.
- Alla vårdnadshavare och deras barn erbjuds ett utvecklingssamtal varje läsår samt ett avslutande samtal vid övergång till skolan. Alla vårdnadshavare bjuds in på tre förskoleråd per läsår samt två föräldramöten, ett på hösten och ett på våren.
- Alla våra blivande skolbarn ska känna sig trygga vid överlämningen till skolan genom att vi har ett bra samarbete med närliggande skolor.

Arbetssätt

- För oss är tryggheten för barn och vuxna mycket viktig. Grunden till trygghet är starten på förskolan. Vi lägger därför stor vikt vid våra föräldraaktiva inskolningar. Vi har gemensamt utformat ett dokument som ska vara ett stöd för vårdnadshavare inför inskolningen och introduktionen i förskolan. Det är viktigt för oss att under inskolningen lägga en trygg grund hos barn och vårdnadshavare. Vi genomför inskolningssamtal och uppföljningssamtal före och efter inskolning. I syfte för att säkerställa en trygg inskolning och att en god samverkan mellan vårdnadshavare och förskola har grundlagts.
- Samverkan med vårdnadshavarna är mycket viktig för oss. Det dagliga bemötandet är ett av de viktigaste uppdragen pedagogerna har för att skapa en tillitsfull och respektfull relation mellan förskola och hem i syfte att skapa trygghet, förståelse, delaktighet och inflytande för våra barn och vårdnadshavare. Genom att bland annat ha välfungerande föräldramöten, utvecklingssamtal och förskoleråd ger vi vårdnadshavarna möjlighet till inflytande över sina barns förskolevistelse.
- Varje läsår erbjuds alla vårdnadshavare ett utvecklingssamtal för sina barn. Där pratar vi om barnets individuella utveckling och hur barnet fungerar i grupp. Inför samtalet har vi intervjuer med de äldre barnen och observationer av de yngre barnen för att få med barnens tankar och berättelser om förskolan.
- Överlämnandesamtal sker mellan förskola och skola där barn har haft stöd under sin förskoleperiod. Det innefattar dokumentation av förskolans pedagogiska arbete under barnets förskoletid. Vårdnadshavare, barn och avlämnande pedagog från förskolan samt mottagande pedagog från skolan deltar under samtalet för att säkerställa att alla barn i behov av stöd får en trygg och bra överlämning. Detta samtal sker endast om vårdnadshavare önskar det. Pedagogerna ansvarar för en välplanerad övergång från förskolan till skolan för att avrunda och avsluta förskoletiden. Gruppen kallas Flyttfåglarna. Pedagoger med ansvar för 5-

åringarna inom enheten träffas i januari för att tillsammans planera den sista förskoleterminen. Förskolans 5-årsgrupper träffas i syfte att barnen ska knyta nya kamratband. De får möjlighet att successivt få en uppfattning om att de är på väg att lämna förskolan. Den pedagogiska planeringen för 5-åringarna bygger på lek, glädje och samvaro mellan barn och de olika förskolorna. Inför den sista terminen innan barnen går till skolan har vi kontakt med de valda skolorna för att välkomna till ett dialogmöte mellan förskollärare och lärare för att öka samarbetet kring barnens skolstart.

Resursanvändning

Handledning av områdets Specialpedagog vid övergångs och avslutningssamtal vad gäller barn i behov av särskilt stöd. Förskollärare i enheten som ansvarar för blivande skolbarn i behov av särskilt stöd tar kontakt med exempelvis närliggande skolor, autismcentrum, rehabiliteringen mm.

Uppföljning

Uppföljning sker genom analys av brukarundersökning och vår månadsvisa uppföljning i SKA.

Nämndmål:

Alla barn i förskolan utvecklas och lär utifrån sina förutsättningar i pedagogiska miljöer av hög kvalitet

Beskrivning

Förskolorna ska utifrån sina förutsättningar bedriva likvärdig utbildning. Språk, matematik och naturvetenskap tillsammans med hållbar utveckling är prioriterat i arbetet. Kompetensförsörjning, gemensamma strukturer för det systematiska kvalitetsarbetet samt en effektiviserad resursanvändning inom förskoleenheterna är ytterligare centrala utvecklingsområden. Implementeringen av den reviderade läroplanen ska inledas och ligga till grund för det fortsatta utvecklingsarbetet.

Förväntat resultat

Alla barn i de kommunala förskolorna utvecklas och lär utifrån sina förutsättningar.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
♀ Andel föräldrar som upplever att deras barn har möjlighet att ta del av och möta olika sorters kulturutbud på förskolan			År
♀ Andel föräldrar som är nöjda med förskolans arbete med utveckling och lärande			År
♀ Andel föräldrar som är nöjda med förskolans samverkan med hemmet			År
♀ Andel vårdnadshavare som upplever att deras barn använder digitala verktyg i sitt lärande			År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förskoleavdelningen ska erbjuda barnskötare med äldre utbildning särskild kompetensutveckling.	2019-01-31	2019-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förskoleavdelningen ska i samverkan med avdelningen för samhällsplanering årligen genomföra en kartläggning för att identifiera och prioritera upprustningsbehov av förskolornas gårdar.	2019-01-01	2020-12-31
Förskoleavdelningen ska inleda ett långsiktigt arbete med implementering av den reviderade läroplanen	2019-01-01	2020-12-31
Förskoleavdelningen ska kartlägga och identifiera behovet av ledarskapsutveckling hos förskollärare och chefer.	2019-01-01	2020-12-31
Förskoleavdelningen ska uppmuntra och möjliggöra för medarbetare att fortbilda sig till förskollärare respektive barnskötare genom de utbildningar som erbjuds i stadens regi.	2019-01-01	2019-12-31
Förskoleavdelningen ska utforma en långsiktig kompetensförsörjningsplan.	2019-01-31	2019-12-31
Förskoleavdelningen ska utforma gemensamma arbetssätt och rutiner för arbetet med stadens riktlinjer för barnsäkerhet.	2019-01-01	2019-12-31
Förskoleavdelningen utveckla arbetssätt för att fördjupa medarbetarnas kunskaper om pedagogisk dokumentation bakomliggande teoretiska perspektiv.	2019-01-01	2019-12-31
Förskolorna ska utveckla arbetet med att stärka medarbetarnas digitala kompetens och kunskap om digitalt lärande.	2019-01-01	2019-12-31
Förskolorna ska utveckla sina arbetssätt i syfte att stärka medarbetarnas bedömningskompetens i den webbaserade kvalitetsindikatorn.	2019-01-01	2019-12-31
Förskolorna ska utveckla sina verksamheter med stöd av skolverkets verktyg för språk, matematik, naturvetenskap och digitalitet	2019-01-31	2019-12-31

Enhetsmål:

Varje barn i Hägersten-Liljeholmens förskolor möts av pedagogiska miljöer där material och pedagogernas förhållningssätt återspeglar läroplanens intentioner.

Förväntat resultat

- Förskolan ska ha pedagogiska och digitala miljöer som är tillgängliga, tydliga, utmanande och inspirerar till utforskande, lärande och lek.
- Förskolan ger nya utmaningar utifrån barnens kunskaper, erfarenheter och intressen i språk, matematik, naturvetenskap, hållbar utveckling, teknik och skapande.
- Alla pedagoger som arbetar i enheten är insatta och arbetar utifrån vårt systematiska kvalitetsarbete för att kunna följa upp och dokumentera gruppens och varje barns utveckling och lärande. Förskolorna erbjuder barnen digitala upplevelser och digitalt utforskande i vardagen.

Arbetssätt

- De pedagogiska och digitala miljöerna på våra förskolor ska stödja tanken om att lärandet sker i samspel med andra barn, med vuxna och med miljö/material. Barnen ska i vår verksamhet möta en tydlig, tillgänglig och utmanande pedagogisk miljö. Förskolans pedagogiska material ska vara varierat och både locka och utmana barnen till såväl självständigt som handlett utforskande. Den pedagogiska miljön ska stötta och utmana barnen inom läroplanens områden. Alla våra förskolor följer enhetens basmiljödokument och arbetar med programmering utifrån barnens intressen.

- Vi har ett medvetet förhållningssätt till barns språkinläring genom att vi vuxna är goda förebilder och använder ett rikt och nyanserat talspråk vilket gör att barnen blir språkligt och fonologiskt medvetna. Vi erbjuder språkstimulerande miljöer där läs- och skrivmaterial ska vara synligt, lockande, tillgängligt och utmanande för barnen. I möjligaste mån erbjuder vi litteratur på olika språk utifrån barnens modersmål/ förstaspråket. Vi erbjuder ett rikt och varierat utbud av barnlitteratur utifrån barnens intressen och behov. Vi följer språkprogrammet för Hägersten/ Liljeholmens förskolor. Under verksamhetsåret har enheten tagit ställning och arbetat för att skapa en hållbar framtid. Vi gör detta genom att alla våra förskolor är med i vårt gemensamma fokusområde – Tillsammans för en hållbar framtid! Barnen och pedagoger ska tillsammans arbeta för att få en ökad förståelse för hur vi kan vara med och påverka för en hållbar värld och värna om allt levande i alla led i ett långsiktigt perspektiv.

Vår verksamhet bygger på ett utforskande arbetssätt i roliga, lustfyllda och meningsfulla sammanhang. Pedagogerna skapar tillfällen varje dag där barnen bekantar sig med och utmanas av och utforskar olika matematiska, tekniska och naturvetenskapliga begrepp. Vi ställer öppna frågor och reflekterar tillsammans med både barn, pedagoger och vårdnadshavare. Genom ett naturvetenskapligt förhållningssätt skapar vi förutsättningar för barnen att föra resonemang och kommunicera med andra. Vi strävar efter att ge barnen utmaningar genom experiment, samt skapa dialoger kring naturvetenskapliga fenomen genom dagliga utevistelser samt promenader till naturområden.

- På våra möten följer vi vårt systematiska kvalitetsarbete genom SKA som följs upp kontinuerligt av chefer och utvecklingsledare. Skolplattformens införande under 2019 kommer vara i fokus för oss inom enheten. Utbildning av pedagoger och vårdnadshavare samt användandet av digitala verktyg.

Resursanvändning

Pedagogernas engagemang och kompetens. Pedagogisk utvecklingsledare som utmanar och handleder genom att vara en god förebild i verksamheterna. Utvecklingsledaren är med på de olika forum pedagogerna har under veckorna och ställer reflekterande och utmanande frågor som gör att verksamheten utvecklas. Dokument vi använder oss av är bland annat basmiljödokumentet, Språkprogrammet, SKA, IKT ram.

Uppföljning

Arbetslaget följer upp våra förväntade resultat kontinuerligt genom reflektion i vårt systematiska kvalitetsarbete. Alla arbetslag skriver en projektplan och projektberättelse under verksamhetsåret utifrån verksamhetsplanen och den aktuella barngruppens behov och intressen. Det är ansvariga förskollärare som tillsammans med arbetslaget ansvarar för att arbetet utvärderas och utvecklas. Utvärdering görs vid terminsslut. Projektberättelserna ligger till grund för utvärderingen vid årsskiftet samt vid läsårets slut. Projektberättelsen är dessutom ett underlag för breven pedagogerna skriver till vårdnadshavarna en gång per månad. Vi analyserar brukarundersökningen, barnsamtalen och indikatorn noga inför varje terminsslut och gör de åtgärder som behövs för att utveckla verksamheten.

Utveckling

Vi fortsätter arbeta systematiskt i vårt SKA för att fördjupa och utveckla våra verksamheter. Vi kommer också implementera skolplattformen på samtliga förskolor i enheten under 2019.

KF:s inriktningsmål:

2. En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.4. Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring

Nämndmål:

Boende i Hägersten-Liljeholmen har tillgång till ett rikt utbud av kultur och evenemang

Beskrivning

Kulturaktiviteter genomförs i nämndens verksamheter samt genom bidragsgivning till lokala föreningar.

Förväntat resultat

Boende i Hägersten-Liljeholmen har tillgång till ett rikt utbud av kultur och evenemang.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förskoleavdelningen ska utforma ett gemensamt ställningstagande för ett likvärdigt arbete med kultur för och med barn i förskolorna i Hägersten-Liljeholmen.	2019-01-09	2019-12-31
Genomförande av Trekantens dag tillsammans med samarbetspartners, lokala föreningar och näringsliv.	2019-01-08	2019-07-01

Enhetsmål:

Varje barn får under sin förskoleperiod möta och själv prova olika former av kultur.

Förväntat resultat

- Att varje barn under sin förskoleperiod och själv prova olika former av kultur och skapande i enlighet med den lokala kulturplan som enheten arbetar med.
- De äldsta barnen på våra förskolor får tillfällena av kulturell aktivitet av en pedagog med särskild kompetens inom området kultur.

Arbetsätt

-Kultur i förskolan omfattar kultur för, med och av barn, som stimulerar fantasin och utvecklar barns kunskap i och förmåga att, uttrycka sig i olika former. Pedagogerna inom förskolorna planerar och genomför kulturupplevelser utifrån den pedagogiska verksamheten, projektarbeten och läroplanen för förskolan (Lpfö 98 rev.2016). Genom den skapande verksamheten får barnen tillfälle att utveckla sin kreativa förmåga i olika former. Barnen ges

dagliga tillfällen att skapa och konstruera med hjälp av olika material och tekniker och att utveckla sin motorik genom olika sinnen såsom exempelvis dans, rörelse och drama. Besök på biblioteket och att uppmärksamma traditionella högtider och egna traditioner. Vi följer den lokala kulturplanen som är framtagen för enheten och vi har ett interkulturellt förhållningssätt.

-Vi organiserar verksamheten för våra äldsta barn så de får möjlighet att delta i någon form av kulturell aktivitet vid några tillfällen under sista året på förskolan.

Resursanvändning

Pedagogernas engagemang och kompetens, enhetens pedagogiska utvecklingsledare som är vår enhets kulturombud. Enheten har en kulturgrupp som är med på de olika forum pedagogerna har och ställer reflekterande och utmanande frågor som gör att verksamheten utvecklas. Inom enheten tar vi tillvara pedagogers specifika kunskaper och intressen inom området kultur så att det kommer barnen i vår enhet tillgodo.
Lokal kulturplan.

Uppföljning

Arbetslaget följer upp våra förväntade resultat kontinuerligt genom reflektion i vårt systematiska kvalitetsarbete.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.5. Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel inköpta ekologiska måltider och livsmedel i staden i kronor av totala värdet av inköpta måltider och livsmedel	60 %	50%	År

Nämndmål:

Stadsdelsnämndens verksamheter gör medvetna val för att ta ansvar för miljön

Beskrivning

Verksamheterna ska arbeta aktivt med att sortera matavfall, minska användningen av plast, förebygga att avfall uppstår, minska energiförbrukningen och göra klimatsmarta tjänsteresor. Förskolorna ska genomföra åtgärder på nivå 2 enligt kemikaliecentrums vägledning för en giftfri förskola.

Förväntat resultat

Användningen av plast i verksamheterna minskar. Matavfall återvinns i hög grad där det är möjligt. Avfall som uppstår ska tas om hand på ett resurseffektivt sätt enligt avfallshierarkin. Energiförbrukningen i förvaltningen minskar. Alla förskolor uppnår nivå 2 enligt kemikaliecentrums vägledning för en giftfri förskola.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förskolorna ska genomföra åtgärder på nivå 2 enligt kemikaliecentrums vägledning för kemikaliesmart förskola.	2019-01-01	2019-12-31
Verksamheterna ska minska användningen av plast.	2019-01-01	2019-12-31

Enhetsmål:

Enhetens medarbetare arbetar aktivt för att göra miljövänliga val i verksamheten

Förväntat resultat

- Alla förskolor i enheten ska följa Kemikaliesmart förskola och är minst på nivå 2.
- Alla pedagoger ska genomgå webbutbildningen Stockholmsstad erbjuder inom området.
- Kockarna uppnår 50% ekologiska livsmedel och gör sina inköp i agresso systemet.

Arbetsätt

Alla pedagoger ska genomgå den webbaserade utbildningen i Kemikaliesmart förskola.

- Alla arbetslag inventerar sina miljöer utifrån Kemikaliesmart förskola.
- Kockarna gör medvetna och ekologiska val vid inköp av livsmedel samt matlagning. De gör sina inköp via stadens inköpsmodul Agresso.

Resursanvändning

Stockholmsstads webbutbildning för kemikaliesmart förskola och vårt egna dokument för basmiljö inom förskoleverksamhet.

Uppföljning

Vi följer upp på våra utvärderingsdagar och genom miljövårdsdokumentet som finns inom enheten.

KF:s inriktningsmål:

3. En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.1. Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser

Nämndmål:

Stadsdelsnämndens verksamheter har en långsiktigt hållbar ekonomi

Beskrivning

Verksamheterna ska bedrivas inom beslutad budget. Styrning och uppföljning ska vara tydlig. En tydlig ekonomistyrning och säkerhet i prognoser är en förutsättning för att skapa och behålla stabilitet i verksamheten. Enheterna följer regelbundet upp ekonomin genom kontakter mellan enhetschef, avdelningschef och controller inför månads- och tertialrapporter.

Förväntat resultat

Verksamheterna bedrivs på ett kostnadseffektivt sätt.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förvaltningens avdelningar ska utifrån sina verksamheter utforma ledningsrapporter i syfte att utveckla arbetet med uppföljning och dialog om verksamheternas resultat.	2019-01-01	2019-12-31
Prognosuppföljning	2019-01-01	2019-12-31

Enhetsmål:

Enhetens verksamhet har en långsiktigt hållbar ekonomi

Förväntat resultat

- Varje förskola inom enheten ska ha en budget i balans

Arbetsätt

Tydliga rutiner för intag av vikarier

Tydliga rutiner för inköp

Arbeta för att alltid ha fulla barngrupper

Resursanvändning

Enheten har genomgång av budget en gång i månaden med controller på förvaltningen. Vi har tydliga rutiner och en tydlig medvetenhet kring inköp av material och förbrukningsvaror.

Uppföljning

En gång i månaden med controller.

En gång i månaden med de som ansvarar för inköp och egen uppföljning månadsvis så vi kan se tidiga mönster i ekonomin på vardera förskola.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.2. Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna

Nämndmål:

Stadsdelsnämndens medarbetare är professionella, engagerade och har en hälsosam arbetsmiljö.

Beskrivning

Arbetsmiljö och rehabiliteringsarbetet sker i samverkan med de fackliga organisationerna samt med företagshälsovården. Förvaltningen arbetar hälsofrämjande genom handlingsplanen ”Hållbart arbetsliv”. Huvuduppdraget för projektet är att skapa en systematik kring hållbar arbetshälsa genom tre perspektiv: hälsofrämjande, förebyggande och efterhjälpande. Målet är att sänka sjukfrånvaron och höja medarbetarnöjdheten - detta ska öka nytta och kvaliteten för stadsdelens medborgare

Förväntat resultat

- Förvaltningen klarar kompetensförsörjningen i växande verksamheter
- Resultaten i medarbetarundersökningen har förbättrats - både avseende medarbetarskap och ledarskap
- Alla verksamheter har utvecklat det systematiska arbetsmiljöarbetet
- Sjukfrånvaron har minskat

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Alla enheter ska utifrån medarbetarundersökningens resultat göra en handlingsplan, som åtgärdas och följs upp under året	2019-01-01	2019-12-31
Allmän visstidsanställning ska minimeras	2019-01-01	2019-12-31
Förbättra förutsättningarna för att anställa personer med funktionsnedsättning	2019-01-01	2019-12-31

Enhetsmål:

Enhetsens medarbetare är professionella, engagerade och har en hälsosam arbetsmiljö

Förväntat resultat

- Verktyg och rutiner för det systematiska arbetsmiljöarbetet görs kända i organisationen.
- Medarbetarsamtal mellan chef och medarbetare lägger grund för en god kommunikation och ömsesidiga krav och förväntningar samt kunskap om verksamhetens mål och åtaganden.
- Chefer och skyddsombud uppmärksammar tidiga signaler för att förebygga ohälsa.

Arbetsätt

Vi har ett tydligt och nedskrivet systematiskt arbetsmiljöarbete som följs upp en gång i månaden på våra arbetsmiljömöten. Där träffas skyddsombud, arbetsplatsombud och chefer i enheten för att ha en dialog om hur arbetsmiljön på respektive förskola fungerar och vad vi har för förslag på åtgärder till förbättringar. Planering av vad som behöver göras och åtgärdas till våra arbetsplatsträffar som är en gång i månaden.

- Våra planeringsdagar som är fyra gånger om året är de dagar vi fokuserar på uppdraget och våra åtaganden. Där har även medarbetarna möjlighet att påverka och vara delaktiga i planeringen av verksamheten för att driva utvecklingen framåt och ha en god arbetsmiljö.
- Medarbetarsamtal sker en gång om året på hösten. Samtalet är i grupp men alla som vill blir erbjudna samtal enskilt. Samtalets syfte är att prata om samarbete, uppdrag och åtagande och hur samarbetet i gruppen fungerar. Varje vår erbjuds alla medarbetare ett enskilt lönesamtal där vi kopplar ihop samtalet från hösten och kopplar till det individuella arbete som varje medarbetare gjort under året. Syftet med medarbetarsamtalet är också att skapa förutsättningar för medarbetarnas individuella utveckling i yrkesrollen.

Uppföljning av ekonomi

Resursanvändning

Effektiv samverkan och kompetensutveckling

Enheten arbetar för att främja samverkan med såväl andra enheter i staden som andra enheter i stadsdelsförvaltningen samt externa aktörer. Vi drar gärna lärdom av varandras kunskaper och erfarenheter inom våra förskolor vilket innebär att vi arbetar med kollegialt lärande. Vi uppmuntrar medarbetarna i enheten att kompensutveckla sig exempelvis barnskötare som vill bli förskollärare och enskilda kurser för specifika intressen hos pedagoger. Vi anser att alla som arbetar på våra förskolor ska ha ett tydligt utformat uppdrag för att en så effektiv och trygg arbetsplats formas.

Effektiva möten

Medarbetarna är enhetens starkaste resurs. Vi är målmedvetna och arbetar dagligen för att nå enhetens mål. Arbetetmiljön för våra barn och medarbetare är viktig. Därför är vi måna om att ha effektiva möten som har ett tydligt syfte. På våra arbetsplatsträffar står arbetsmiljö och personalfrågor i fokus. På våra teammöten arbetar vi med information, rutiner och våra arbets sätt.

IT-stöd

Enheten har en gemensam mapp där samtliga riktlinjer och rutiner läggs in och finns att tillgå på ett enkelt sätt som stöd i det dagliga arbetet. Via e-post skickas information ut till samtliga medarbetare i situationer när det är viktigt att nå alla. Samtliga möten skrivs det minnesanteckningar vid och dessa anteckningar sparas sedan ner i vår gemensamma mapp i syfte att informera de som inte varit närvarande. I och med att information och minnesanteckningar skickas via e-post och sparas i våra gemensamma mappar finns materialet alltid online och medarbetare behöver därför inte skriva ut dokument.

Friskvård

Enheten arbetar för att främja medarbetares hälsa för att långsiktigt öka frisknärvaron. Efter fyra frånvarotillfällen bokas samtal in med den medarbetare som varit sjuk i syfte att fånga upp ohälsa och ge stöd. Vi uppmuntrar även aktiviteter som påverkar hälsan på ett positivt sätt som exempelvis Blodomloppet eller liknande. Vi uppmuntrar även alla att ta ut friskvårdsbidraget som förvaltningen erbjuder.

Budget 2019

Beloppen anges i TKr			Budget
Intäkter			
Taxor och avgifter			0
Hysesintäkter			0
Bidrag			0
Försäljning			60151

Beloppen anges i TKr			Budget
Övriga externa intäkter			0
Summa intäkter			60151
Kostnader			
Personalkostnader			52130
Övriga personalkostnader			1440
Lokalkostnader			2112
Entreprenader och köp av verksamhet			354
Övriga kostnader			4081
Summa kostnader			60117
Summa netto			-34

Övrigt

Klagomålshantering

Vi arbetar skyndsamt för att möta upp de klagomål som inkommer. Vanligtvis handlar det om enskilda händelser såsom bemötande hos pedagoger eller barn som utmanar i gruppen. När ett mail kommer till oss chefer tar vi direkt kontakt med berörda pedagoger för att lyssna in hur verksamheten ser på det som inträffat. Därefter beslutas om hur vi går vidare i ärendet. Antingen bokar pedagogerna själva in ett samtal eller så deltar vi chefer tillsammans med berörda pedagoger för att skapa en god dialog. Vid det uppföljande mötet lyssnar vi in de berördas synpunkter och deras förslag på åtgärder för att tillsammans komma fram till en lösning och förbättringsförslag.

Analys av resultat

I maj, varje läsår, har vi en gemensam planeringsdag för enheten där pedagogerna skriver analys av resultatet över året. Dessa sammanställs i vårt systematiska kvalitetsarbete och utgör grund för hur vi chefer analyserar resultaten. De underlag vi använder för att analysera resultaten är brukarundersökningen, medarbetarenkäten, fysiska och psykosociala enkäter och pedagogernas projektplaner och projektberättelser. Utifrån dessa resultat tar vi fram utvecklingsområden för nästkommande verksamhetsplan.